

den for Ringkjøbing Amts 3die Valgkreds har Ordet.

Daugaard: De Indvendinger, der i sidste Møde bleve fremsførte imod det Uendningsforslag, som jeg har opstillet til de første Paragrapher af Lovforslaget om Troesfrihed, foranledige mig til adskillige Bemærkninger, for derved at imødegaae dem. Det maatte forsaavidt være mig tilfredsstillende, at navnlig den ærede Ordførers Bemærkninger ikke vendte sig imod selve det Princip, fra hvilket jeg i mit Forslag er gaaet ud, det nemlig om almindelig Religionsfriheds Indførelse i Livet i Danmark, men derimod væsentligst holdt sig til de enkelte, mere særegne Bestemmelser i den Maade, hvorpaa jeg i Forslaget har søgt at gennemføre Principet; og jeg tør troe, at det er gaaet flere af Thingets ærede Medlemmer ligesom mig, at disse Indvendinger dog meest fik den største Deel af deres Vægt ved den Form, hvori de bleve fremsførte.

Førend jeg dog gaaer ind paa de enkelte Bemærkninger, vil jeg tillade mig en Modbemærkning mod den Maade, hvorpaa Ordføreren opfattede, hvad jeg skulde have yttret om den Maade, paa hvilken Lovgivningen fra Statens Side tør gribe ind i Dissenternes kirkelige Forhold, idet han anførte mine Ord, som om jeg havde sagt, at det var min Mening, at Staten var berettiget til at gribe dybere ind i Dissenternes indre kirkelige Forhold end i Folkekirkens. Det er en fuldkommen Misforstaaelse af, hvad jeg yttrede; thi, hvad jeg yttrede, var dette, at Staten griber anderledes og paa en ganske anden Maade ind i Dissenternes kirkelige Forhold end i Folkekirkens, og jeg tilføiede udtrykkeligt, at jeg slet ikke vilde have Noget sagt om, hvor dybt Staten var berettiget til at gribe ind i Dissenternes kirkelige Forhold, men nu er det jo ganske vist, at, naar Grundloven fordrer, at Staten skal have Opsyn med, at der i Dissenternes Sammenkomster, og i ethvert be-

staaende Kirkesamfunds Forfatning i Landet, ikke lares Noget mod borgerlig Orden og Sædelighed, saa er selve de bestaaende Kirkesamfunds Lærdomme underlagte Statens Opsyn og Tilsyn, men jeg troer dog Ingen vil mene, at den lutheriske Kirkes Lærebegreb er underlagt Statens Tilsyn eller Statens Lovgivningsmagt, og altsaa troer jeg ogsaa, at jeg forsaavidt var i min gode Ret, naar jeg yttrede, at det er paa en ganske anden Maade, at Staten har Magt til at gribe ind i og ordne Dissenternes kirkelige Forhold end Folkekirkens. Naar i Modsetning dertil den høitærede Kultusminister bemærkede, at Staten kan gribe dybere ind i Folkekirkens Forhold end i Dissenternes kirkelige Forhold, fordi Folkekirken understøttes af Staten, saa skal jeg dertil kun knytte den Bemærkning, at jeg, som Menighedsmedlem udaf den lutheriske Folkekirke, ikke kan indrømme denne Sætnings og denne Paastands Rigtighed; jeg troer ikke, at Staten kan gribe dybere ind i den lutheriske Kirkes Forhold end i Dissenternes, fordi jeg troer, at Grundloven stiller ethvert Kirkesamfund i Danmark lige berettiget ved Siden af hinanden, og fordi jeg troer, at Religionsfriheden fordrer, at enhver Kirke maa have Ret til ud af sin egen Midte at lade sin Stemme høre om den Maade, paa hvilke dens Kirkesager skulle og maae ordnes, og, dersom man saa vil sige hertil, at den lutheriske Kirke jo slet ikke eksisterer i Danmark, ja, saa vide vi jo dog vel Alle, at den lutheriske Kirke er endnu til i Danmark, at den er tilstede i de enkelte Menigheder, der tilsammentagne constituere Kirken. At det iøvrigt maatte være en Misforstaaelse af den ærede Ordfører af mine Ord, at jeg skulde have yttret, at Staten kunde gribe dybere ind i Dissenternes kirkelige Forhold, maatte allerede være fremgaaet af Betragtningen af det Forslag, jeg har stillet; thi det er dog ganske vist, at, dersom noget af de foreliggende Forslag respecterer Dissenternes kirkelige Frihed i Danmark, saa er det det Forslag, jeg har stillet.